

Hollolan Nostavan ja Tikkakallion yleiskaavan luontoselvitys 2021-2022

Kasvillisuus-, luontotyyppi-, lepakko-, lintu- ja
viitasammakkoselvitykset

Päiväys	15.11.2024
Laatija	Jaakko Kullberg
Tarkastaja	Lauri Erävuori
Projektinumero	YKK66465

15.11.2024

Sisällysluettelo

1	Johdanto	3
2	Selvitysalue	3
3	Menetelmät	4
3.1	Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys	4
3.2	Pesimälinnustoselvitys.....	6
3.3	Lepakkoselvitys	7
3.4	Viitasammakkoselvitys	10
3.5	Muu havainnointi	12
4	Tulokset	13
4.1	Kasvillisuus ja luontotyytit.....	13
4.1.1	Yleiskuvaus.....	13
4.1.2	Luontotyytit.....	14
4.1.3	Huomionarvoiset kasvilajit	35
4.2	Pesimälinnusto	37
4.3	Lepakot	43
4.4	Viitasammakko	45
4.5	Muut lajihavainnot	45
5	Yhteenvedo olennaisista luontoarvoista.....	46
	Lähteet	48

15.11.2024

1 Johdanto

Tämä luontoselvitys on tehty Hollolan kunnan toimeksiannosta yleiskaavoituksen käynnistämistä Nostava - Tikkakallion alueella varten. Asemakaavoituksen lähtötiedoksi alueille tehtiin luontoselvitykset vuosina 2021-2022. Selvityksen tavoitteena oli tunnistaa luontoarvoiltaan keskeiset alueet, jotka voidaan jatkosuunnittelussa ottaa huomioon ja laatia tarvittavat lisäselvitykset asemakaavoituksen käynnistyessä ja kaavarajausten tarkennettua.

Luontoselvitys käsitti vuonna 2021 toteutetut kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen ja kolmen käyntikerran lepakkoselvityksen ja vuonna 2022 toteutetut kahden käyntikerran pesimälinnusto- ja viitasammakkoselvitykset. Lisäksi toteutettiin luontodirektiivin liitteen IV (a) lajeihin kuuluvan kirjoverkkoperhosen esiintymisselvitys.

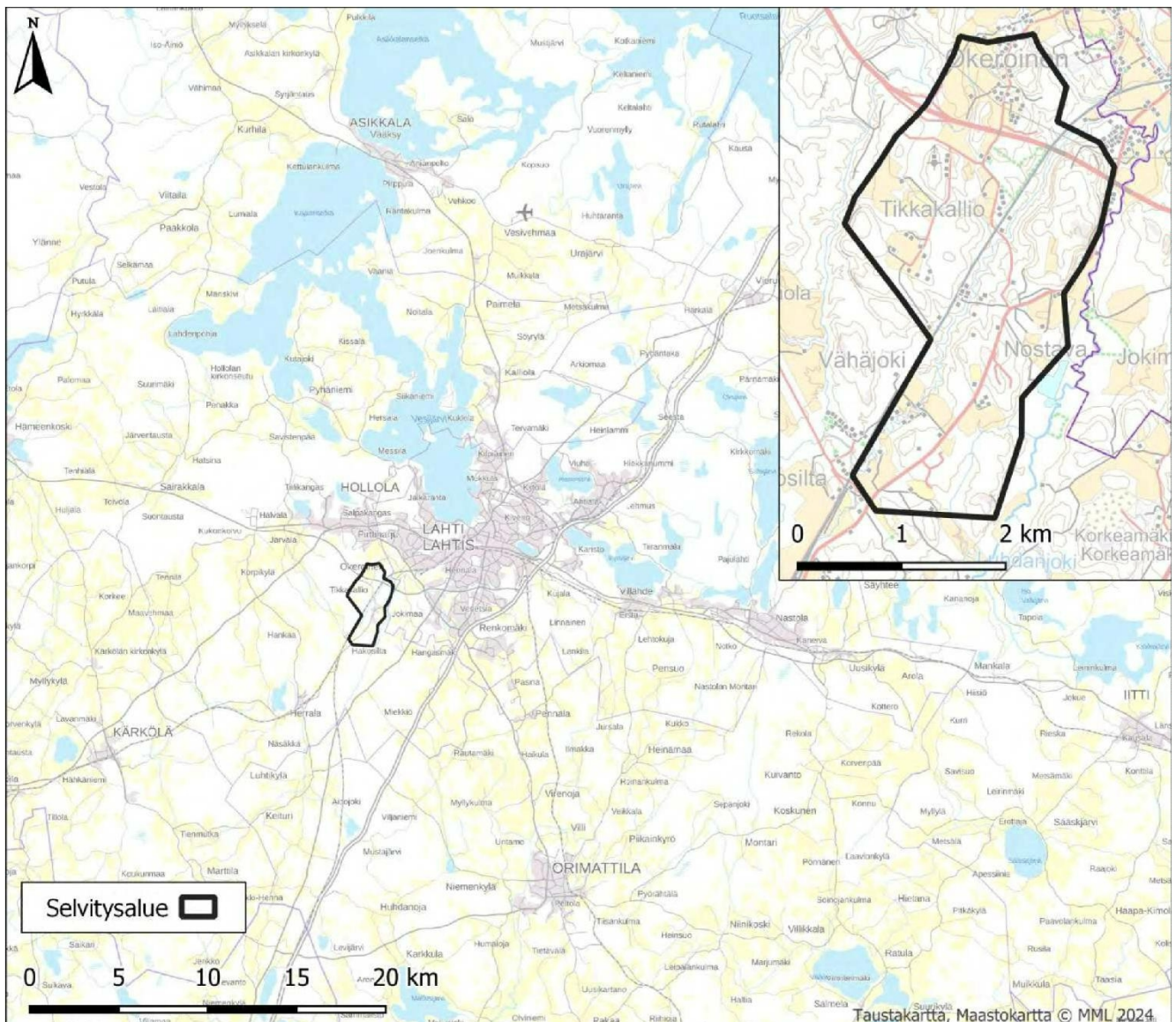
Selvityksestä vastasivat FM Jaakko Kullberg, FM Anni Parkkinen, FT Sanna Korkonen, FM Heli Nukki ja FM Lauri Erävuori (Sitowise Oy).

2 Selvitysalue

Nostava-Tikkakallion yleiskaava sijaitsee Hollolan kunnan alueella (Kuva 1). Selvitysalue on kooltaan noin 7,2 km². Se on pääosin talousmetsä- ja maanviljelysalueita ja sen alueella sijaitsevat Hakosillan, Nostavan, Tikkakallion ja Okeroisten taajamat. Selvitysalueella on useita yli 100 metrin korkeuteen yltäviä kallioalueita, kuten Suurmäki, Komolankallio-Patiokallio, Pukkomäki ja Tervalankallio. Selvitysalueella ei ole järviä, mutta koko sen poikki virtaa etelästä pohjoiseen rautatien itäpuolella Vähäjoki, joka kuuluu Porvoonjoen latvavesistöön. Selvitysalueella sijaitsee yksi yksityismaiden luonnonsuojelualue ”Tikkakallion luonnonsuojelualue” (YSA043632). Selvitysalueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000-alueita.

15.11.2024

Kuva 1. Hollolan Nostava-Tikkakallion yleiskaava-alueen rajausta ja sijainti.

3 Menetelmät

3.1 Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys

Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen lähtöaineistona on käytetty alueen karttoja ja ilmakuvia. Aiemmat mahdolliset uhanalaisten tai muutoin merkittävien lajien havainnot alueelta tarkistettiin lajitietokeskuksen Laji.fi -palvelusta 20.4.2021 ja uudelleen 4.11.2024. Aineisto ei käsittänyt merkittäviä kasvihavaintoja.

15.11.2024

Maastotyöt toteutettiin 23.6., 29.9., 1.10. ja 6.10. 2021, mutta tarkennuksia tehtiin muiden selvitysten yhteydessä vielä 2022. Havainnot ja havaintojen sijainti kirjattiin älypuhelimella LOUHI Envimobile-ohjelmaan tai merkittiin muistiin paperille, mistä ne siirrettiin myöhemmin manuaalisesti tietokantaan. Maastotöistä vastasivat biologit FM Jaakko Kullberg ja FM Anni Parkkinen.

Maastossa rajattavina arvokkaina kohteina huomioitiin kasvillisuuden ja luontotyyppien osalta:

- Luonnonsuojelulain 64 § mukaiset suojeltavat luontotyypit
- Vesilain 2 luvun 11 § mukaiset suojeltavat vesiluontotyypit
- Luontotyyppien uhanalaisuusluokituksen mukaiset uhanalaiset ja silmälläpidettävät luontotyypit sekä lajien uhanalaisuusluokituksen mukaiset uhanalaiset ja silmälläpidettävät sekä alueellisesti uhanalaiset lajit.
- Alueellisesti ja paikallisesti edustavat luontokohteet (mm. perinneympäristöjen luontotyypit, iäkästä puustoa sisältävät kohteet, geologisesti arvokkaat muodostumat ja muut paikallisesti harvinaiset tai poikkeavat elinympäristöt)

Metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä ei ole erikseen rajattu. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan (Mäkelä & Salo 2024) mukaisesti metsälain kriteerejä ei sovellettu luontoselvityksessä, vaan kohteita tarkasteltiin luontotyyppien uhanalaisuusluokituksen näkökulmasta.

Tunnetut ja maastotyössä löydetty arvokkaat kohteet arvoitettiin luontoarvojen perusteella. Kohteiden arvotuskriteereinä käytettiin kohteen edustavuutta, luonnontilaisuutta, harvinaisuutta ja uhanalaisuutta.

Kartoituksen yhteydessä rajattiin uhanalaisten, suojeltujen tai muutoin huomionarvoisten kasvilajien esiintymät sekä haitallisten vieraslajien esiintymät.

15.11.2024

3.2 Pesimälinnustoselvitys

Pesimälinnustoselvityksen maastoselvitykset tehtiin kahden periodin (neljän päivän) aikana hyvän säätilan vallitessa aikaan, jolloin linnut olivat aktiivisia. Menetelmänä käytettiin sovellettua kartoituslaskentaa kulkemalla kattavasti eri ympäristöt selvitysalueella. Pääsääntöisesti kartoituskerran ensimmäisenä päivänä kierrettiin rautatien itäpuoli ja toisena päivänä länsipuoli. Havainnoinnissa pyrittiin kattamaan nopeasti autolla siirtyen maastokohteiden välillä linnuston kannalta potentiaalisesti arvokkaiksi arvioidut kohteet, kuten suuret peltoaukeat, vesistöt, vanhan metsän kohteet ja kallioalueet. Toisella havaintokierroksella käytiin kohteet myös läpi yön kestäneellä yölaulajaselvityksellä. Linnustoselvityksen maastotöistä vastasi FM Jaakko Kullberg.

Havainnointiajat:

13.5.2022 (03:00-12:00) (6C°-13C° kirkasta, tuuli 6-15 km/h),

14.5.2022 (03:00-12:30) (6C°-15C° kirkasta, tuuli 7-9 km/h),

18.-19.6.2022 (22:00-13:00) (+ 15C°-13C°-15C° kirkasta, tuuli 9-20 km/h),

20.-21.6.2022 (22:00-12:00) (+ 15C°-11C°-20C° kirkasta, tuuli 6-17 km/h).

Lintujen havainnoinnissa käytettiin apuvälineenä kiikareita. Havainnoinnissa keskityttiin arvolajiston havaitsemiseen, kuten harvinaisempiin, uhanalaisiin, silmälläpidettäviin ja EU:n lintudirektiivin I-liitteen lajeihin sekä eri luontotyyppien ja ympäristöjen kattavaan läpikäyntiin pesimälajiston kattavuuden toteuttamiseksi. Arvolajiston esiintyminen on esitetty kartoilla. Tavallinen peruslajisto noteerattiin, mutta sen yksilömäärien laskemiseen ei samalla tavalla panostettu, vaan peruslajisto on kuvattu termeillä, kuten "yleinen", "yksittäinen" tai "runsas". Selvitysalueella tavattiin ohilentävinä joitakin lajeja, jotka eivät pesi alueella, mutta ne on mainittu, vaikka niihin ei varsinaisesti keskitytty selvityksessä.

15.11.2024

Lintulajiston kannalta epävarmuustekijöitä ovat muutonaikainen pelloille kerääntyvä lajisto (ei tosin ollut selvityskohteena) ja aikainen pesimälinnusto, joka ei touko- ja kesäkuussa pesintäaikaan juuri ole äänessä ja jää siten yleensä aliedustetuksi havainnoinnin yhteydessä. Näitä ovat esimerkiksi monet pöllöt, kana-, peto- ja varislinnut. Lisäksi on huomioitava, että edellisen vuosikymmenen (2010-luku) aikana monien hyönteissyöjien kannat laskivat voimakkaasti useina vuosina toistuneiden pitkien ja kylmien loppukevään ja alkukesän säiden takia. Tämä vaikutti osaltaan myös monien lyhytikäisten hyönteissyöjälajien uhanalaisarvioihin. Ilmiö näkyi edelleen vuonna 2022 esimerkiksi monien hyönteissyöjien, kuten uunilintujen ja kerttujen yksilömäärissä.

3.3 Lepakkoselvitys

Lepakkokartoituksia on tehty kaavoituksen tueksi Suomessa vasta noin parin kymmenen vuoden ajan. Suomen lepakkotieteellinen yhdistys on laatinut ohjeen lepakkokartoituksista luontokartoittajille, tilaajille ja viranomaisille selvitysten laadun parantamiseksi ja käytäntöjen yhdenmukaistamiseksi, jonka viimeisin versio on vuodelta 2023 (SLTY 2023).

Lepakkoesiintymien luokittelu pohjautuu tarpeeseen eritellä lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikat, jotka ovat lailla suojeltuja sekä tärkeät saalistusalueet, joita EUROBATS-sopimus ohjeistaa suojeltaviksi (EUROBATS 1991). Suomen lepakkotieteellisen yhdistyksen kartoitusohjeen (2023) mukaan alueet, joilla havaitaan lepakoita, voidaan jakaa kolmeen luokkaan:

Luokka I: Lainsäädännöllä suojellut kohteet: Lisääntymis- tai levähdyspaikka ja niiden kriittiset yhteydet. Alue on säilytettävä, sen hävittäminen tai heikentäminen on luonnonsuojelulaissa kielletty. Kohteessa lepakot oleskelevat säännöllisesti vuodenajasta tai vuorokaudenajasta riippumatta.

Luokka II: Erityisen tärkeät kohteet: Ravinnonsaannin kannalta tärkeä alue tai siirtymäreitti. Alueella esiintyy lepakoita säännöllisesti. Alue on ravintoa tarjoava alue tai mahdollinen tai todettu tärkeä siirtymäreitti tai niiden yhdistelmä. Alueella

15.11.2024

esiintyy useita lepakkolajeja pitkin kesää ja yhtäaikaisten havaintojen määrä on suurempi kuin luokan III alueella. Alue on pyrittävä säilyttämään maankäytössä (EUROBATS).

Luokka III: Muu lepakoiden käyttämä alue. Alue on lepakoiden monimuotoisuutta tukeva ja turvaava kohde. Alue voi olla esimerkiksi lepakoiden käyttämä saalistusalue. Havaintomäärät ovat pienemmät kuin luokan II alueilla, lajimäärä usein pienempi tai lepakot esiintyvät alueella vain tiettyyn aikaan kaudesta.

Inventointi toteutettiin Suomen lepakkotieteellisen yhdistyksen kartoitusohjeiden mukaisesti yöaikaan, aikaisintaan puoli tuntia auringonlaskun jälkeen ja ennen auringonnousua välisenä aikana. Sopivia havainnoinnin aloituskohteita lähdettiin kuitenkin etsimään jo ennen tätä. Lepakoita havainnoitiin käymällä kartoitusalueen lepakoille sopivilla kohteilla autolla hyödyntäen teitä, katuja ja polkuja ja välttämällä yksityispihoja ja huomioiden öinen maastotyöturvallisuus. Tällaisia alueita olivat muun muassa virtavesikohteet ja kohteet, joissa on varttunutta puustoa, metsän, peltojen ja teiden reuna-alueet sekä pientaloalueet, joissa oli lepakoille sopivia ruokailualueita pihojen muodossa sekä päiväpiilopaikkoja.

Havainnoinnissa käytettiin puhelimeen yhdistettävää, ammattikäyttöön tarkoitettua Echo Meter 2 Pro for Android -ultraäänidetektoria, joka muuntaa lepakoiden tunnusomaiset korkeat kaikuluotausäänet ihmiskorvin kuultaviksi. Puhelimeen ladattava Echo Meter Touch -sovellus ehdottaa reaaliajassa lepakolle määrittystä niiden tuottaman äänen perusteella siihen ladatun äänireferenssikirjaston (Eurooppa ja Iso-Britannia) avulla. Kaikkia lajeja, kuten esimerkiksi vesi- ja viiksisiippalajeja ei kuitenkaan pysty varmuudella äänen perusteella määrittämään ja tässäkin selvityksessä mahdolliset lajimääritykset ovat vain suuntaa antavia. Tällä ei sinänsä ole selvityksen kannalta suurta merkitystä, koska kaikki lepakkolajit kuuluvat EU direktiivin liitteen IV lajeihin ja omaavat saman suojelustatuksen.

15.11.2024

Detektorin havainnot ja havaintojen sijainti kirjattiin reaaliajassa älypuhelimella LOUHI Envimobile-ohjelmaan tai merkittiin muistiin paperille, mistä ne siirrettiin myöhemmin manuaalisesti tietokantaan. Selvityksen maastotöistä vastasivat FM biologi Jaakko Kullberg (kesäkuu 2021) ja FT biologi Sanna Korkonen (heinä-elokuu 2021).

Lepakkoselvityksen epävarmuustekijöihin kuuluu erityisesti se, että niiden havainnointiin suurissa pihapiireissä ei ollut mahdollisuuksia, joten huomattava osa potentiaalisista pesimäalueista (luokka I) jää detektorihavainnoinnin (n. 30 m ulottuvuus) ulkopuolelle. Vastaavasti siirtymäreittien ja tärkeiden ruokailupaikkojen luotettavaan tunnistamiseen tarvittaisiin huomattavasti mittavampia selvityksiä, koska lepakoiden metsästysalueet vaihtelevat suuresti tuulensuunnan ja eri saalistuspaikkojen lämpötilan mukaan. Esimerkiksi hyvissä olosuhteissa lepakot saavat nopeasti ravintoa monissa eri ympäristöissä ja havaintoja kertyy laajalta alueelta. Huonommalla säällä niitä taas näkyy vähemmän ylipäätään, mutta ne voivat paljastavammin keskittyä pitkäksi aikaa juuri tietyille parhaille pitkään lämpiminä säilyville saalistuskohteille, vaikka havaintomäärät jäävät pienemmiksi.

Lepakkoselvityksen käynnit tehtiin säätilaltaan hyvissä ja lämpimissä olosuhteissa kesällä 2021:

12.-13.6.2021 (22:45-03:30) (+ 16°C-14°C vaihteleva/kuuroja, tuuli 6-9 km/h),
13.-14.6.2021 (22:45-03:30) (+ 16°C-11°C kirkasta/kuuroja, tuuli 6-11 km/h),
8.7.-9.7.2021 (22:30-03:50) (17°C-14°C kirkasta-(kuuroja), tuuli 4-13 km/h),
11.-12.7.2021 (22:30-03:50) (19°C-16°C kirkasta (kuuro), tuuli 6-11 km/h),
2.-3.8.2021 (22:00-04:20) (18°C-11°C kirkasta, tuuli 4-11 km/h) ja
5.-6.8.2021 (22:00-04:30) (22°C-18°C kirkasta, tuuli 9-15 km/h).

15.11.2024

3.4 Viitasammakkoselvitys

Viitasammakoita havainnoitiin kuuntelemalla, ja jos ääntelyä ei havaittu, käyttämällä apuna lajin nauhoitettua soidinääntä sekä kiikareita. Ääntä soitettiin viitasammakoiden houkuttelemiseksi joko suoraan mobiilipuhelimen kautta tai Bluetooth kaiuttimen vahvistamana, jos kohde oli kauempana.

Karttojen perusteella ja maastotöiden aikana koko selvitysalue käytiin kertaalleen läpi ja tunnistettiin viitasammakoille potentiaaliset lisääntymispaikat. Selvitysalueella tarkistettiin erityisesti kolme asutuksen tuntumassa olevaa ilmeisesti kaivettua lammikkoa viitasammakon varalta (Kuva 2 & Kuva 3). Muuten käytännössä kaikki muut vesikohteet olivat virtavesiä eivätkä siten lajille sopivia. Samaan aikaan lajin kutuaika oli käynnissä muualla Hämeessä esimerkiksi Pirkanmaalla (Vesilahti 2021, oma havainto). Selvityksen maastotöistä vastasi FM Jaakko Kullberg.

Varsinainen viitasammakkoselvitys toteutettiin hyvän sään aikana 13.-14.5. (22:00-03:00) (+13C°-7C° kirkasta, tuuli 6-9 km/h) ja 14.-15.5.2022 (22:00-03:00) (+11C°-6C° kirkasta, tuuli 6-15 km/h) hankealueen vesikohteilla, kuten lammikoilla, ojien ja purojen varsilla. Lisäksi viitasammakoita kuunneltiin samoina vuorokausina toteutettujen lintuselvitysten aikana, jolloin tavattujen vesikohteiden äärellä soitettiin lajin soidinääntelyä vuorokaudenajasta riippumatta.

Epävarmuustekijänä voidaan pitää sitä, että periaatteessa viitasammakot voivat soidintaa satunnaisesti tai yksittäin monenlaisissa pienvesissä, kuten ojissa, purovarsien lammikoissa ja pihalammikoissa. Näitä ei kuitenkaan voi pitää lajin varsinaisina kutu ympäristöinä, joita ovat erilaiset seisovat avoimet vedet, lampien ja järvien reheväkasvuiset lammikkorannat ym. kohteet, joissa ei ole kalojen aiheuttamaa merkittävää saalistuspainetta.

15.11.2024

Kuva 2. Yli-Peisan - Lehtolan lampi ja pelto-ojat tarkastettiin potentiaalisena viitasammakkokohteena, mutta paikalla esiintyi runsaana kookasta kalaa.

15.11.2024

Kuva 3. Vähäjoen etelämutkan lammet olivat potentiaalinen viitasammakkokohde.

3.5 Muu havainnointi

Kohteilla kuljettaessa tehtiin myös havaintoja hyönteisistä, niiden kehitysasteista ja merkittiin muistiin uhanalainen tai muutoin merkitsevä lajisto. Kesäkuun käynneillä 23.6.2021, 19.6. ja 21.6.2022 tarkkailtiin erityisesti EU Direktiivin liitteiden II ja IV kuuluvan kirjoverkkoperhosen mahdollista esiintymistä. Laji oli Uudellamaalla samaan aikaan aktiivisesti lennossa. Kesäkuun selvityksessä havaittavan kirjoverkkoperhosen esiintymisalueella tulee vallitsevan ohjeistuksen mukaan toteuttaa lajin toukkapesueiden erillinen esiintymisselvitys elo-syyskuun aikana.

Havainnoinnin apuvälineenä käytettiin haavia ja kiikareita. Havainnoinnista vastasi FM biologi Jaakko Kullberg.

15.11.2024

4 Tulokset

4.1 Kasvillisuus ja luontotyytit

4.1.1 Yleiskuvaus

Selvitysalueen kasvillisuuteen ja luontotyyppeihin heijastuu ihmisen vaikutus, koska alue on vanhaa maanviljelysseutua ja metsät ovat käytännössä kaikki metsätaloustaloudessa. Selvitysalueella on myös varsin paljon peltoja ja Vähäjoen varret ovat olleet laajalti niittynä tai peltona. Selvitysalueella sijaitsee lisäksi Tikkakallion yksityinen luonnonsuojelualue.

Selvitysalueen metsät ovat pääosin varttuneita tai nuoria kuusi- tai mäntyvaltaisia tuoreita ja lehtomaisia kankaita. Okeroisten Suurmäellä kasvaa metsissä myös metsälehmusta, vaahteraa ja ilmeisesti tonteilta itsestään levinneitä nuoria tammia. Myös Komolankallioiden jyrkänteiden alla on harvakseltaan metsälehmusta. Vanhoja metsiä, joissa olisi monikerroksellisuutta tai selkeää lahoppuujatkumoa ei alueella käytännössä ole. Varsinkin Vähäjoen länsipuolella ja sen pohjoisosissa on tehty useita suuria avohakkuita viime vuosina. Alueella on paikoin korkeita ja näyttäviäkin kallioalueita ja jyrkänteitä – erityisesti Komolankallion itäpuolella.

Varsin edustavana metsäkohteena mainittakoon Närepuron itäpuolella, rautatien tuntumassa oleva laaja varttunut kuusivaltainen rinnemetsä, jonka rinteiltä tunnistettiin lähde ja useita noroina purkautuvia ilmeisen laajoja tihkupintoja, jotka erottuivat laajoina sanikkaiskasvustoina. Alueella ei ole varsinaisia avoimia soita tai rämeitä ja luonnontilaisia korpikuvioitakaan ei havaittu tai ne olivat hyvin pieniä laikkuja.

Selvitysalueen merkittävin vesikohde on sen poikki etelästä pohjoiseen virtaava Vähäjoki, jonka sivupurot ja -norot levittäytyvät laajalti niin luoteiselle kuin kaakkoiselle vedenjakajaharjanteelle varsinkin selvitysalueen pohjoisemmalla puoliskolla. Alueella tunnistettujen yli 20 luonnontilaisen puron ja noron merkitys

15.11.2024

alueen luonnon monimuotoisuudelle on suuri, kun metsät muuten ovat olleet yleensä talouskäytössä. Selvitysalueen topografia on laajalti monimuotoista ja virtavedet kulkevat ylempänä usein syvissä laaksoissa tai notkoissa, joissa kasvillisuus on lähes aina selkeästi ympäröivää kangasmetsää rehevämpää ja selvästi monilajisempaa. Niiden reunakasvillisuus muistuttaa yleensä edustavaa lehtomaisen kankaan tai lehtojen kasvillisuutta. Tämä näkyy selvästi jopa kuivissa noroissa. Paikoin purouomia on suoristettu varsinkin pelloilla ja vanhoilla pelto- ja niittyalueilla. Osassa viimeaikaisia hakkuita esimerkiksi Tikkakallion alueella ei kaikille virtavesikohteille ja varsinkin noroille ei ole jätetty suojavyöhykkeitä. Alempana lähellä Vähäjokea uomat taas ovat savisempia, syvempiä, leveitä ja reunoiltaan suurruohoisia Vähäjoen itsensä tapaan.

Vähäjoen varsilla on historiallisten ilmakuvien perusteella (Maanmittaushallitus 2024) ollut aikaisemmin yleisesti laidunnusta ja niittyjä, jotka ovat kasvaneet pääosin umpeen nuorta lehtimetsää. Paikoin jokivarressa esiintyy vielä yleisesti suurruohonitiiden kasvillisuutta. Samantyyppistä kasvillisuutta on havaittavaissa myös Okeroisten läpi virtaavan savimaiden purojen laaksoissa.

Vähäjoki yhtyy selvitysalueen koillispuolella alajuoksullaan luontoarvoiltaan arvokkaaseen Luhtajokeen, joka on Porvoonjoen latvavesistöä, kääntyen takaisin kohti etelää heti selvitysalueen itäpuolella. Kaksi selvitysalueen itäosan purokohdetta laskeekin itään suoraan luhtajokeen.

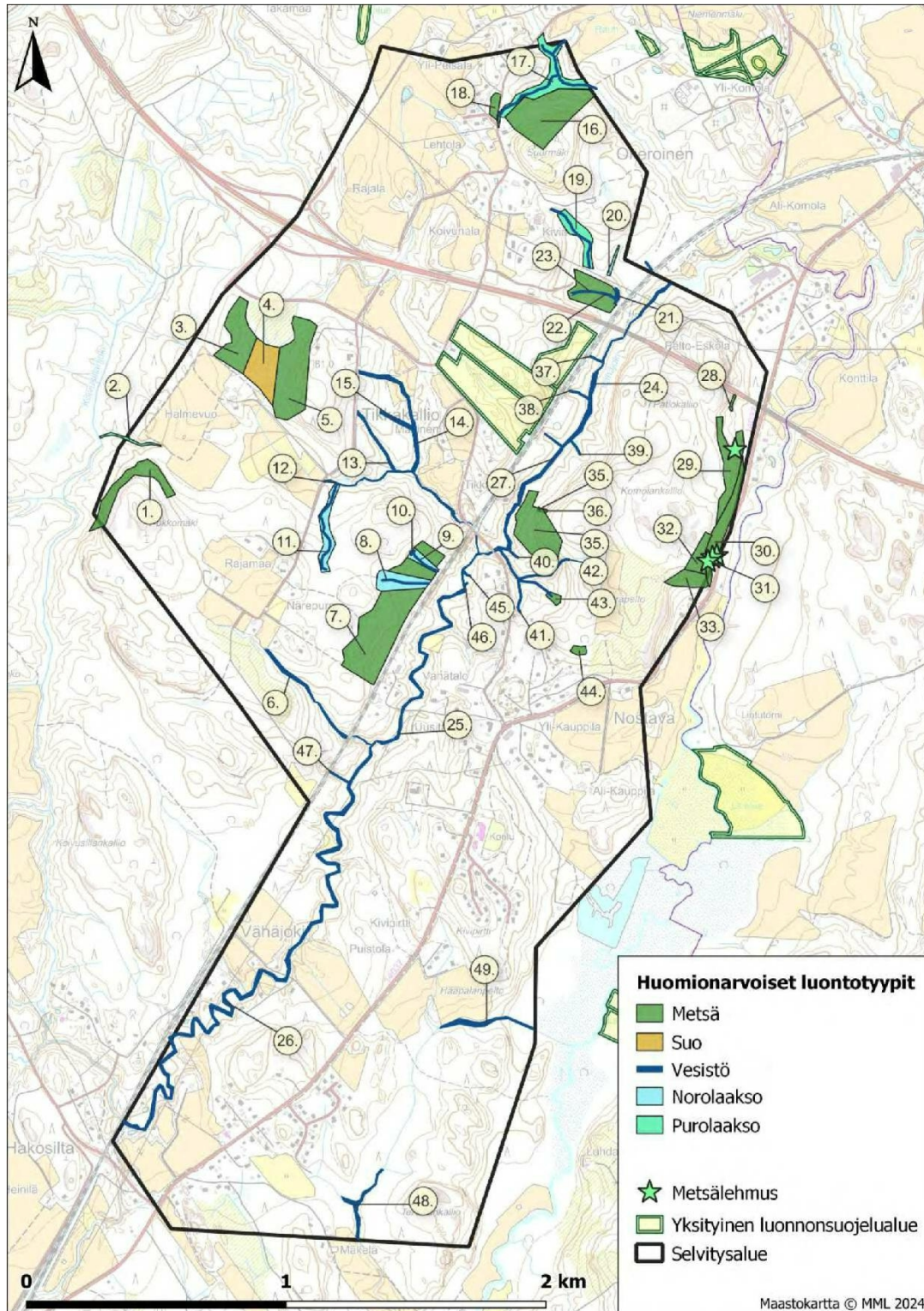
4.1.2 Luontotyytit

Seuraavassa kuvassa ja taulukossa on rajattu ja kuvattu selvitysalueen arvokkaat tai huomionarvoiset luontotyytit, jotka ovat säilyneet luonnontilaisina tai edustavuudeltaan edes osittain kohtalaisessa kunnossa ja vesilain suojelemaa virtavedet rajattu, kun niiden uoma on katsottu luonnontilaiseksi tai sen kaltaiseksi. (Kuva 4). Luontotyytit on rajattu vallitsevan kasvillisuuden perusteella. Luontotyytin uhanalaisuus valtakunnallisesti ja Etelä-Suomessa sekä

15.11.2024

kohteiden kuvaus ja kasvillisuus on esitetty erillisessä taulukossa 1. Käytetyt lyhenteet on esitetty alla (Kuva 5).

Kuva 4. Selvitysalueen tunnistetut säilyneet luontotyytit ja muut aluerajaukset.

15.11.2024

Kuva 5. Luontotyyppien uhanalaisuusluokat. Luontotyyppi on puutteellisesti tunnettu, kun tiedot sen levinneisyydestä, ekologiasta tai abioottisen ympäristön muuttumisesta ovat riittämättömiä suoran tai epäsuoran arvion tekemiseen luontotyyppin häviämiskäytännöstä. Puutteellisesti tunnettu luontotyyppi ei ole uhanalainen, eikä luokka kuvaa häviämiskäytännön tasoa. Luontotyyppin sijoittaminen tähän luokkaan tarkoittaa, että luontotyyppin tilannetta on arvioitu, mutta uhanalaisuusluokan määrittämiseksi tarvitaan lisää tietoa (Kontula ja Raunio 2018a).

Taulukko 1. Selvitysalueen tunnistetut säilyneet luontotyyppit ja muut aluerajaukset, uhanalaisuus koko maassa ja Etelä-Suomessa, kohteiden kuvaukset ja niiden edustavuus. Vesilain mukaiset kohteet on merkitty tähdellä (*).

Nro	Luontotyyppi	Uhanalaisuus	Kuvaus	Edustavuus
1	Karut valoisat kalliojyrkänteet	LC/LC	Ympäröivä alue talousmetsäkäytössä, jyrkänteet itsessään pääosin luonnontilaisia loivia kalliojyrkänteitä ja paikoin matalia 2-5 m seinämiä mäntyvaltaisen kallion reunoilla. Lajisto: Mänty, rauduskoivu, kataja, pihlaja, kivikkoalvejuuri, puolukka, mustikka.	Kohtalainen
2	Havumetsävyöhykkeen norot *	DD/DD	Syvä purolaakso, jonka vedet laskevat Koivusillanjoen kautta Vähäjokeen. Yläjuoksulla osin pelto-ojavaikutteinen. Pohjalla vähän vettä, ei juuri liikkuvaa. Ylempänä laakso n. 3 m syvä ja maksimissaan 10 m leveä. Pääosin harvaa aiempaa hakkuu-aluetta, lehtipuiden taimia ja kuusta, paikoin suurruohopohjainen. Lajisto: Harmaaleppä, rauduskoivu, haapa, kuusi, mesiangervo, ojakellukka, sosehiirenporras, isonokkonen.	Heikko
3	Varttuneet havupuuvallat tuoret kankaat	NT/VU	Seuraavien kohteiden (4-5) kanssa yhtenäiseen metsäalueeseen kuuluva metsätaloustaloudessa oleva kuusivaltainen rinteiden länteen päin nouseva tuore kangas, paikoin jonkin verran kookkaampaa puustoa, tuulenkaatoja ja nuorta lehtipuuta. Kerroksellisuus ja lahoppuujatkumo puuttuvat pääosin. Lajisto: Kuusi, pihlaja,	Heikko

15.11.2024

			rauduskoivu, mustikka, metsälauha, metsäkastikka, puolukka, käenkaali.	
4	Metsäkortekorvet	EN/EN	Edelliseen metsäalueeseen rajautuva alueella niukasti edustettu kahden rinnemetsän väliin laaksonpohjalle jäävä korpikohde, joka siksi huomioitu, vaikka ei ole luonnontilainen. Ojitettu ja osin muuntunut metsäkortekorpimainen, sammaleinen, pääosin varttunut kuusivaltainen korpikuvio. Tasaikäinen, talousmetsänä hoidettu, ei kerroksellisuutta, vähän lahoppua eikä lahoppuujatkumoa. Pientä lehtipuun taimea. Lajisto: Kuusi, pihlaja, metsäkorte, metsälvejuuri, soreahiirenporras, paatsama, mustikka, harmaaleppä, leskenlehti, rauduskoivu, rönsyleinikki, jänönsalaatti, vaahtera, taikinanmarja, mustaherukka, korpikastikka, metsäkastikka, metsälauha.	Kohtalainen/heikko.
5	Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat	NT/VU	Edelleen edellisiin kohteisiin (3-4) rajautuva metsätaloustaloudessa oleva tasakäistä kuusikkoa kasvava rinne, jossa pienempää lehtipuustoa. Itäosa jyrkkenee hakkuuta kohden. Kuusi, mustikka, metsälvejuuri, soreahiirenporras, lillukka, rauduskoivu, pihlaja.	Heikko
6	Havumetsävyöhykkeen norot * (Kuva 6)	DD/DD	Lajistollisesti edustava Vähäjokeen laskeva puronto, jossa kivikkoinen pohja. Kivikossa kapea uoma, jossa n. 1 cm syvä vesi, pieni virta. Tulvatasanteita. Ympäriällä metsäharvennuksia, nuorta harmaalepikkoa, nuorta kuusikkoa, koivikkoa - talousmetsää. Paikoin kaatuneita puita uoman yllä. Radan itäpuolen alajuoksu: savipohja, mutkittelua. Nuori harmaalepikko ympäröi. Lajisto: Rauduskoivu, harmaaleppä, metsäliekosammal, rönsyleinikki, käenkaali, metsälvejuuri, taikinanmarja, kivikkoalvejuuri, isokastesammal, seinäsammal, kerrossammal, sulkasammal, lehtokuusama, lehtokorte, soreahiirenporras, jänönsalaatti, mustaherukka, mesiangervo, kevätlinnunsilmä, rauduskoivu.	Hyvä
7	Varttuneet havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat * (Kuva 7)	NT/NT	Varttunutta tai paikoin vanhaa max 70 cm paksua rinnekuusikkoa, jossa paikoin heikkoa lähteisyyttä, lehtomaisuutta, tihkupintoja ja mahdollisesti niiden noroja kivien alla, missä runsas sammaleisuus, sanikkaisia, harjanteilla tuoreen kankaan piirteitä. Maapuita jonkin verran. Lajisto: kuusi, paatsama, harmaaleppä, mustikka, jänönsalaatti, mustaherukka, taikinanmarja, konnanmarja.	Hyvä
8	Havumetsävyöhykkeen norot * (Kuva 8)	DD/DD	Lehtokorpimainen, kuusivaltainen, parin metrin syvyinen rehevä sanikkainen norolaakso, joka laskee ratavarteen. Paikoin kuivumista havaittavissa. Lajisto: Mustikka, mustaherukka, rönsyleinikki, soreahiirenporras, korpipaatsama, valkovuokko, metsäimarre, konnanmarja, kivikkoalvejuuri, metsäkorte, korpi-imarre, ojakellukka.	Hyvä
9	Havumetsävyöhykkeen norot *	DD/DD	Yläpuolisesta rinteessä olevasta lähteestä ja tihkupinnoilta valuva noroviuhka, joka laskee	Hyvä

15.11.2024

(Kuva 9)

ratavarteen. Lehtokorpimainen kenttäkerros kuusivaltaisessa lehtomaisessa kangasmetsässä, kuusivaltainen, parin metrin syvyinen rehevä sanikkainen norolaakso. Paikoin kuivumista havaittavissa. Lajisto: Mustikka, mustaherukka, rönsyleinikki, soreahiirenporras, korpipaatsama, valkovuokko, metsäimarre, konnanmarja, kivikkoalvejuuri, metsäkorte, korpi-imarre, ojakellukka.

10	Lähteiköt * (Kuva 10)	VU/EN	Pieni parin metrin halkaisijaltaan oleva lähde ja tihkupintoja, seisovaa vettä, jatkuu norona. Korpimaista kuusivaltaista lehtomaista kangasmetsää, jossa vallitsevana sanikkaiset ja sammalet. Lajisto: Kuusi, harmaaleppä, koivu, pihlaja, soreahiirenporras, kivikkoalvejuuri, mustikka, rönsyleinikki, lilukka.	Hyvä
11	Havumetsävyöhykkeen norot * (Kuva 10)	DD/DD	Syvään uurtunut kivipohjainen noro, joka laskee puron kautta Vähäjokeen. Vähän kasvillisuutta. Ympäröivä biotooppi nuorta talousmetsää, lähinnä lehtomaista kangasta. Lajisto: Kuusi, haapa, rönsyleinikki, metsäkorte, soreahiirenporras, isonokkonen, jänönsalaatti, raita, koiranputki, vaahtera, vadelma, harmaaleppä, kiiltolehtipaju, taikinamarja, metsäimarre, pihlaja	Hyvä
12	Havumetsävyöhykkeen latvapurot *	NT/VU	Vähäjokeen laskeva puro, johon tulee useita noroja. Yläjuoksu tien länsipuolella suoristettuja pelto-ojia. Paikoin hakkuiden ympäröimä, paikoin nuorta kuusikkoa ja haavikkoa, paikoin varttunutta haapaa, harmaaleppää. Vesisammalia länsipäässä. Paikoin kivikkoa. Mutkitteleva uoman kulku rajauksella luonnontilainen, paikoin soraikkoa. Suuri hakkuualue Tikkakallion tien läheisyydessä radan länsipuolella. Alajuoksulla radan itäpuolella syvä, paikoin savimaiden purojen tyyppinen uoma, jota melko nuori harmaalepikko ympäröi. Lajisto: Näkinsammal, mesiangervo, korpikaisla, rönsyleinikki, paikoin rentukka, metsäalvejuuri, taikinamarja, metsäkastikka, metsälauha, paikoin kivikkoalvejuurta. Hakkuulla ei suojavyöhykettä, maitohorsma ja komealupiini reunustavat puroa.	Hyvä/kohtalainen
13	Havumetsävyöhykkeen latvapurot *	NT/VU	Vähäjokeen suuremman uoman kautta laskeva talousmetsän ja vanhan hakkuun poikki kulkeva lehtomainen purouoma, jossa rehevää kasvillisuutta. Luontainen uoma on yläjuoksulla katkaistu läjityksellä, jonka vedet kiertävät pohjoispuolelta. Alajuoksulla hakkuuta ilman suojavyöhykkeitä. Lajisto: Kuusi, rauduskoivu, pihlaja, lehtokuusama, korpipaatsama, raita, kiiltolehtipaju, jänönsalaatti, harmaaleppä, lehtikuusi, korpikaisla, rönsyleinikki, metsälauha, metsäkastikka.	Kohtalainen
14	Havumetsävyöhykkeen latvapurot *	NT/VU	Vähäjokeen suuremman uoman kautta laskeva hakkuualueen ja pellon poikki kulkeva rehevä purouoma, metsät pääosin hakattu ainakin toispuolisesti uomaan saakka. Kasvaa	Kohtalainen

15.11.2024

			suurruohostoa ja paju- harmaaleppävaltaista pensaikkoo. Lajisto: Kuusi, kiiltolehtipaju, harmaaleppä, rauduskoivu, haapa, lehtokuusama, jänönsalaatti, soreahiirenporras, rönsyleinikki, puna-ailakki, isonokkonen, vadelma.	
15	Havumetsävyöhykkeen norot *	DD/DD	Edelliseen puroon laskeva vanhan lehtipuuvaltaisen hakkuun läpi tuleva uoma, joka sammaleinen ja lehtomainen. Lajisto: Kuusi, harmaaleppä, rauduskoivu, leskenlehti, soreahiirenporras, metsäimarre, rönsyleinikki, mesiangervo, ojakellukka, taikinamarja, korpikaisla, raita, kiiltolehtipaju, pelto-ohdake, metsälauha.	Hyvä
16	Kuiva keskiravinteinen lehto (Kuva 11)	NT/NT	Varttunutta ja osin nuorta kuusivaltaista jonkin verran vaahteraa ja metsälehmusta kasvavaa lehtoa sekä lehtomaista kangasta rinteessä ja jyrkänteisen kukkulan alla. Alarinteessä vaihettuu kosteaan purolaaksoon lehtokorpimaisena. Osin monikerroksinen, lahoppuuta vähän. Osa alueesta hakattu alkuvuodesta 2022. Lajisto: Kuusi, haapa, vaahtera, pihlaja, rauduskoivu, metsälehmus, taikinamarja, lehtokuusama, soreahiirenporras, kallioimarre, metsäimarre, metsäkorte, metsäälvejuuri, käenkaali, vadelma, mustikka, ahomansikka, oravanmarja, metsälauha, metsäkastikka.	Hyvä
17	Savimaiden latvapurot * (Kuva 12)	EN/EN	Savipohjainen itään Vähäjokeen Okeroisten läpi virtaava mutkitteleva puro, kiviä ja puutavaraa pohjalla, uoma 1-2 metriä leveä, reunoiltaan alle metrin syvyinen uoma, jossa vettä max 10 cm. Purolaakso ollut ilmeisesti laidunalueena tai hakamaana. Soistunutta sammalia, metsäkortetta ja sanikkaisia sekä suurruohoniittyä kasvavaa pusikkoista lehtimetsää. Nuoria jalopuita taimettuneena. Lajisto: Harmaaleppä, vaahtera, rauduskoivu, tammi, kuusi, mesiangervo, ojakellukka, metsäimarre, soreahiirenporras, taikinamarja, mustaherukka, metsäkorte, rentukka, käenkaali, korpipaatsama, kiiltolehtipaju, pihlaja, korpikaisla, haapa, raita.	Hyvä
18	Varttuneet lehtipuuvalliset lehtomaiset ja tuoreet kankaat	VU/VU	Lehtipuuvallista talousmetsää, mutta kookasta haapaa kasvava metsikkö, jossain määrin kerroksellinen ei juuri lahoppuuta. Potentiaalinen liito-oravakohde pihapiirin tuntumassa. Kasvillisuus tavanomainen, kuusi rauduskoivu, raita, mustikka, oravanmarja, kieli, soreahiirenporras, metsäkastikka, taikinamarja, metsälauha.	kohtalainen
19	Havumetsävyöhykkeen latvapurot * (Kuva 13)	NT/VU	Vähäjokeen laskeva puronotko, jonka pohjalla sammalpäällysteistä kivikkoa. Kivikon alla virtaa vähän vettä, paikoin vettä näkyvissä, syvyys n 1 cm. Ympäristö metsätalouskäytössä oleva varttuneen kuusikon ja myös haavan hallitsema lehtomainen kangas. Kaatuneita puita, runsaasti lahoppuuta. Harvennuksia rinteessä. Runsas sammalisto. Uoma mutkittelee, tulvatasanteella	Hyvä

15.11.2024

			kevätlinnunsilmää. Lajisto: Rönsyleinikki, isomyyränsammal, lehväsammalet, isokastesammal, lehtokuusama, kivikkoalvejuuri, taikinamarja, lehtotähtimö, suokeltto, metsäalvejuuri, käenkaali, mesiangervo.	
20	Havumetsävyöhykkeen noro *	DD/DD	Notkon syvyys 3-4 metriä maaston tasosta. Laaksolla leveyttä 40 m maksimissaan. Vähävetinen kivikkoinen uoma. Ympäröi tasaikäinen kuusimetsä, pienikokoisia tuulenkaatoja. Lajisto: Lehtotähtimö, rönsyleinikki, taikinamarja, soreahiirenporras, metsäalvejuuri, isokastesammal, metsäliekosammal, metsäkorte, käenkaali, jänönsalaatti.	Kohtalainen
21	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujotet * (Kuva 14)	VU/EN	Mutkittileva osa kuvion 19. Vähäjokeen laskevaa puroa laaksossa, jota ympäröi havupuuvaltainen lehto notkossa. Varttunutta kuusta ja harmaaleppää. Itärinteessä harvennettua kuusikkoa. Lajisto: Hiirenporras, lehtotähtimö, rönsyleinikki, mesiangervo, metsäalvejuuri, kerrossammal, käenkaali, taikinamarja, metsälauha.	Hyvä
22	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujotet *	EN/VU	Noro/puro, joka laskeen kohteen 21 puroon, notkossa kivikkoa, runsaasti saniaisia, sammallajistoa ja metsäkortetta. Lajistoa: Isokastesammal, rönsyleinikki, taikinamarja, metsäalvejuuri, käenkaali, jänönsalaatti, metsäliekosammal, sinivuokko, metsäimarre, suokeltto, korpi-imarre, mustaherukka.	Hyvä
23	Varttuneet havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat	NT/NT	Varttunutta kuusikkoa, Isokastesammalvaltainen pohjakerros, nuoria pihlajia. Lehdon pensaita. Lajisto: Metsäimarre, isokastesammal, käenkaali, metsäalvejuuri, jänönsalaatti, kerrossammal, taikinamarja, metsäliekosammal, sinivuokko, lillukka, mustikka, lehtokuusama, metsäkorte.	Hyvä
24	Keskisuuret savimaiden joet * (Kuva 15)	EN/EN	Vähäjokeen yläosassa ympäristössä runsaasti melko nuorta harmaalepikkoa, mesiangervoniittyjä ja eteläosissa historiallisten ilmakuviin mukaan vanhoja peltoja. Varttunutta kuusikkoa uoman ympärillä jokeen idästä laskevan puron pohjoispuolella, siltaan asti. Mesiangervo, vuohenputki, lehtotähtimö, leskenlehti, metsäalvejuuri, isonokkonen, korpikaisla, suokeltto, palpakko, mustaherukka, huopaohdake, ruokohelpi.	Hyvä
25	Keskisuuret savimaiden joet * (Kuva 16)	EN/EN	Vähäjoki on keskiosaltaan n. 4 m leveä, melko nopeasti virtaava joki, jota ympäröi melko nuorta harmaalepikkoa ja koivikkoa, paikoin myös nuorta ja myös muutamia varttuneita kuusia. Pääosin historiallisten ilmakuviin mukaan vanhoja peltoja. Lajistoa: Vuohenputki, lehtotähtimö, mesiangervo, mustaherukka, metsäalvejuuri, korpikaisla, palpakko. Paikoin myös: kivikkoalvejuuri, pikkutalvikki, kiiltopaju, punakoiso, harmaaleppä, rauduskoivu, kuusi, raita, ruokohelpi.	Hyvä
26	Keskisuuret savimaiden joet *	EN/EN	Vähäjoki jatkuu n. 4 m leveänä, melko nopeasti virtaava joki. Pääosin historiallisten ilmakuviin	Hyvä

15.11.2024

			mukaan vanhojen peltojen ympäröimää. Ympäristö samankaltaista kuin pohjoisemmassa rajauksessa, mesiangervoniittyä, harmaalepikkoa. Vanha avohakkuu itäpuolella. Lajistoa: Vuohenputki, lehtotähtimö, raita, harmaaleppä, haapa, kuusi, raita, mesiangervo, kiiltopaju, leskenlehti, korpikaisla, palpakko, ruokohelpi, ranta-alpi.	
27	Havumetsävyöhykkeen latvapurot *	VU/NT	Vähävetinen savinen syvä uoma notkossa, nuoren harmaalepikon ympäröimä. Paikoin suurruohoniittyä uoman reunalla. Mutkittelua. Lajisto: Röyhyvihvilä, korpikaisla, hiirenporras, isomyyränsammal, raita, harmaaleppä, haapa, kuusi, metsäliekosammal, metsäalvejuuri, kivikkoalvejuuri paikoin, taikinamarja, vuohenputki, mesiangervo, vadelma, lehtotähtimö.	Kohtalainen
28	Keskiravinteiset ylikaltevat kallioseinämat (Kuva 17)	NT/NT	Pieni osin ylikalteva jyrkänne tuoreen kankaan kuusikkorinteessä ja osin väylän vaikutuspiirissä. Paikoin sammaloitunut ja lehtomaista terassoitunutta kasvillisuutta. Kuusi, käenkaali, kallioimarre, kivikkoalvejuuri, kultapiisku, mustikka.	Hyvä
29	Keskiravinteiset varjoisat kalliojyrkänteet / lehto (Kuva 18)	NT/NT	Varjoisia pääosin sammalpeitteisiä monin paikoin kallioimarretta kasvavia kosteahkoja kalliojyrkänteitä, jotka paikoin pohjoisempana saarekkeisia. Jyrkänteiden metsät kuusivaltaisia, tasaikäisiä, varttuneita tuoreita kankaita, paikoin varsinkin aluset lehtomaisia kankaita / pienipiirteisesti lehtoa, pieniä määriä lehtokuusamaa ja pieniä jalopuita, paljon haapaklooneja. Lajisto: Kuusi, haapa, rauduskoivu, puolukka, mänty, raita, mustikka, soreahiirenporras, metsäalvejuuri, metsäimarre, kataja, metsätähti, kallioimarre, kivikkoalvejuuri, punaherukka, ahomansikka, lillukka, vadelma, taikinanmarja, metsäorvokki, metsäkorte, metsälauha, käenkaali, sinivuokko, korpipaatsama, lehtokuusama, vaahtera, metsälehmus, kevätlinnunherne.	Hyvä
30	Karut valoisat kalliojyrkänteet (Kuva 18)	LC/LC	Tienvarren kalliojyrkänteet ovat pääosin hyvin karuja ja vaarallisen alavietäviä, ylempää puustoisia, osin terassoituneita kallioita. Karu- ja kuiva kangasmetsä ja jäkäläköt vallitsevat. Jyrkänteiden alla reunassa alun perin ollut kuusivaltaista, lehtoa tai lehtomaista kangasta. Lajisto: Mänty, rauduskoivu, kataja, metsälehmus, lehtokuusama, puolukka, mustikka, kallioimarre, kivikkoalvejuuri, haapa, maitohorsma, kuusi.	Hyvä
31	Keskiravinteiset varjoisat kalliojyrkänteet (Kuva 18)	NT/NT	Ylhäällä pääosin hyvin karua ja vaarallisen alavietävää, mäntyvaltainen jäkälä- ja sammalpeitteistä. Puolivälistä alas rehevempää ja varjoista, tyveltä kuusivaltainen lehtomainen kangas. Lajisto: Kuusi, mänty, haapa, kataja, puolukka, rauduskoivu, harmaaleppä, vaahtera, metsälehmus, kivikkoalvejuuri, kallioimarre, vadelma, jänönsalaatti, kultapiisku, käenkaali, metsäalvejuuri.	Hyvä

15.11.2024

32	Karut poronjäkälsammalkalliot (Kuva 19)	NT/LC	Selvästi lähiympäristöä korkeammalla oleva karu mäntyvaltainen kangas. Varpujen, sammalien ja poronjäkälen peittämää kalliota, jonka itäreunalla hengenvaarallisia aluksi viettäviä jyrkänkaita. Länsipuolella laaja avohakkuu. Lajisto: Mänty, puolukka, rauduskoivu, haapa, kataja, mustikka, kanerva.	Hyvä
33	Varttuneet havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat (Kuva 20)	NT/NT	Kalliomuodostelman eteläosan kivikkoinen etelärinne, joka vaihtuu karusta kalliomänniköstä varttuneeseen kuusivaltaiseen sekametsään. Jonkin verran eri-ikäistä maapuuta ja tuulen kallistamia kuusia. Kivikot sammalpeitteisiä. Lajisto: Kuusi, mänty, rauduskoivu, haapa, kallioimarre, vadelma, puolukka, mustikka, kataja, käenkaali, kivikkoalvejuuri, raita.	Hyvä
34	Varttuneet havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat	NT/NT	Tasarakenteinen, harvennuksia, talousmetsää, mutta varttunutta kuusikkoa. Lajisto: Metsäalvejuuri, ketunleipä, kerrossammal, metsäliekosammal, mustaherukka, jänönsalaatti, mustikka, taikinamarja, pihlaja, vadelma, lillukka, metsäalvejuuri, isokastesammal, kielo.	Kohtalainen
35	Keskiravinteiset varjoiset kalliojyrkänteet (Kuva 21 ja Kuva 22)	NT/NT	Kalliojyrkänte, jossa runsas sammalisto. Kalliopalmikkosammal, kerrossammal, sulkasammal kynsisammalet, karhunsammalet, jänönsalaatti kallioimarre, metsäalvejuuri.	Hyvä
36	Muinaisrantakivikot	LC/LC	Sammaleiden peittämää todennäköistä muinaisrantakivikkoa. Jyrkkä kivikkoinen Rinne paljon sammalista kivien päällä. Melko varttunutta kuusikkoa. Lajisto: Kerrossammal, seinäsammal, mustikka, kallioimarre.	Kohtalainen
37	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot *	EN/VU	Vähäjokeen laskeva hyvin syvä, kapea savinen vähävetinen uoma. Nuori harmaalepikko ympäröi, runsaasti mesiangervoa ja vadelmaa. Hiirenporras, vuohenputki, mesiangervo, lehtotähtimö, isomyyränsammal, harmaaleppä.	Kohtalainen
38	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot *	EN/VU	Vähäjokeen laskeva savinen syvä uoma. Putkitus polun ali. Talousmetsä ympäröi. Itäreunalla nuori harmaalepikko, jossa muutamia varttuneita kuusia ja kenttäkerros lehtokortevaltainen ja pohjakerros metsäliekosammalvaltainen. Lajisto: Mesiangervo, vuohenputki, isomyyränsammal, ojakellukka, vadelma, käenkaali, metsäkorte, metsäalvejuuri, isokastesammal, korpikaisla, muutama kevätlinnunsilmä, rönsyleinikki, metsäliekosammal, lehtokorte, hiirenporras.	Kohtalainen
39	Havumetsävyöhykkeen norot *	DD/DD	Kuiva Vähäjokeen laskeva selkeästi maastosta erottuva uoma notkossa. Uomaa ympäröi nuori harmaalepikko. Lajeja: Mesiangervo, lehtotähtimö.	Kohtalainen
40	Havumetsävyöhykkeen norot *	DD/DD	Vähäjokeen laskeva kuiva uoma notkossa. Melko varttunutta ja melko nuorta puustoa, harvennuksia. Lajisto: Metsäalvejuuri, metsäliekosammal, isokastesammal, metsäkorte, kivikkoalvejuuri, isomyyränsammal, rönsyleinikki. Myös hieman lehvasammal ja lehtotähtimöä hieman. Kuusi, koivu, haapa.	Hyvä

15.11.2024

41	Havumetsävyöhykkeen norot * (Kuva 23)	DD/DD	Vähäjokeen laskeva puro/noro. Syvyys n. 1 cm, savipohja. Mutkitteleva uoma. Paikoin mesiangervovaltainen reunus. Osin tien vieressä. paikoin notkossa. Runsaasti harvennuksia ympäröivässä tasarakenteisessa kuusikossa. Lounaan suuntainen haara lähes vedetön kapea mutkitteleva noro, paikoin puun juuriston alla. Itäpäässä kivikko, mihin uoma päättyy, jossa kerrossammal, myyränsammal, karhunsammal, metsäliekosammal, isokastesammal. Valtalajit: Hiirenporras, metsäalvejuuri, metsäkorte, mesiangervo, myyränsammal, tuomi, rönsyleinikki, lehtotähtimö. Myös kevätlinnunsilmä siellä täällä, isokastesammal, liekosammalet, metsäimarre, käenkaali, kivikkoalvejuuri, taikinamarja, mustaherukka, jänönsalaatti. Haara: myös leskenlehti, vuohenputki, paljon lehtotähtimöä.	Kohtalainen
42	Havumetsävyöhykkeen norot *	DD/DD	Vähäjokeen kuvion 41 kautta laskeva uoma notkossa. Suurelta osin kuiva, paikoin 1 cm vettä. Kivikkoinen osuus. Pientä mutkittelua. Rinteessä melko nuorta - melko varttunutta kuusikkoa jossa harvennuksia. Muutamia varttuneita haapoja. Koillispäässä kivikkoinen rinne, josta noro virtaa. Rajautuu hakkuuseen, jonka läpi uoma kulkee. Lajisto: Kivikkoalvejuuri, isokastesammal, kerrossammal, metsäliekosammal, myyränsammal, metsäalvejuuri, lehtotähtimö, rönsyleinikki, mustaherukka, taikinamarja, hiirenporras, mesiangervo, seinäsammal. Myös: lehtokuusama, lehvasammalia, sulkasammal, metsäimarre, kielo, mustakonnanmarja.	Hyvä
43	Muinaisrantakivikot	LC/LC	Kivikkoinen rinne, jossa runsas sammallajisto ja suursaniaisia. Rinteen yläosasta alkaa hakkuualue. Rinteen puusto: haapa, raita, kuusi, tuomi, pihlaja, harmaaleppä. Vähän eri asteista lahoppuuta. Monikerroksellisuutta. Puusto nuori-melko varttunut. Itäreunassa harvennuksia. Lajisto: Metsäliekosammal, lehvasammalia, isomyyränsammal, kerrossammal, kivikkoalvejuuri, isokastesammal, sulkasammal, mustikka, taikinamarja, sananjalka.	Hyvä
44	Varttuneet havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat	NT/NT	Lehtomainen kangas, varttuneita kuusia. Polkuja ja vähän pohjakerroksen kuluneisuutta. Lajisto: Sinivuokko, lillukka, metsäliekosammal, puolukka, lehtokuusama.	Hyvä
45	Havumetsävyöhykkeen norot *	DD/DD	Vähäjokeen laskeva kuiva uoma. Lajistoa: Kevätlinnunsilmä, lehtotähtimö, mesiangervo.	Kohtalainen
46	Havumetsävyöhykkeen norot *	DD/DD	Vähäjokeen laskeva hyvin kapea jokeen laskeva kiemurteleva uoma. Rinteessä erottuu kohta, jossa korpikaislaa ja lehtotähtimöä, mutta ei enää ylempänä rinteessä uomassa. Lajisto: Korpikaisla, mesiangervo, lehtotähtimö, taikinamarja, tuomi, kivikkoalvejuuri, metsäkorte, vadelma, metsäliekosammal, litukka, muutama kevätlinnunsilmä.	Kohtalainen

15.11.2024

47	Havumetsävyöhykkeen norot *	DD/DD	Vähäjokeen laskeva syvä savinen uoma, veden syvyys 1 cm. Putkitus junaradan ali. Ympärillä harvennuksia, nuorta harmaaleppikkoa. Lajisto: Vadelma, mesiangervo, harmaaleppä, rauduskoivu, rönsyleinikki, vuohenputki, isonokkonen, metsäalvejuuri, korpikaisla.	Kohtalainen
48	Havumetsävyöhykkeen latvapurot *	NT/VU	Luhtajokeen laskeva pienessä laaksossa kulkeva puronotko, jonka yläjuoksua on ojitettu tai suoristettu. Ympärillä varttunutta kuusivaltaista lehtomaista tai tuoreen kankaan kuusivaltaista talousmetsää. Notkossa lehtoa- tai lehtomaista kasvillisuutta. Laskee selvitysalueen ulkopuolella suurempana savimaiden purona kaakkoon peltojen poikki Luhtajokeen. Lajisto: Rönsyleinikki, harmaaleppä, pihlaja, rauduskoivu, haapa, isonokkonen, mesiangervo, metsäalvejuuri, käenkaali, ahomansikka, vadelma, ojakellukka, soreahiirenporras, taikinamarja, raita, rentukka, lillukka, metsäkorte, kultapiisku.	Hyvä
49	Havumetsävyöhykkeen norot * (Kuva 24)	DD/DD	Luhtajokeen laskeva talousmetsässä pääosin lehtomaisella tai tuoreella kankaalla kulkeva yläjuoksultaan pitkältä matkalta kivikkopohjainen puro, johon liittyy pelto-ojia. Valtalajeja: Rönsyleinikki, kuusi, harmaaleppä, pihlaja, rauduskoivu, haapa, isonokkonen, mesiangervo, metsäalvejuuri, käenkaali, ahomansikka, vadelma, sinivuokko, vuohenputki, mustaherukka, ojakellukka, soreahiirenporras, taikinamarja, metsäliekosammal, lehtotähtimö, raita, lehtokuusama, rentukka, lehtokorte, kiiltopaju, lillukka, metsäkorte, vadelma, karhunputki, kultapiisku.	Hyvä

15.11.2024

Kuva 6. Närepuron eteläpuolen noron (DD) kasvillisuutta (Kohde 6).

Kuva 7. Närepuron itäpuolen varttunut havupuuvaltainen lehtomainen kangas (NT), jossa noroja (Kohde 7).

15.11.2024

Kuva 8. Norolaaksojen sanikkauskasvustoja (kohde 8).

Kuva 9. Tihkupintoja ja lähde (EN) Närepuron itäpuolella (kohteet 9-10).

15.11.2024

Kuva 10. Tikkakallion hitaasti virtaava puro (kohde 12).

Kuva 11. Okeroisten kuivaa keskiravinteista lehtoa (NT) ja metsälehmus (kohde 16).

15.11.2024

Kuva 12. Okeroisten savimaiden latvapuron (EN) laakson suurruohoniittyä (kohde 17).

Kuva 13. Kivimäen noronpohjaa (DD) (kohde 19).

15.11.2024

Kuva 14. Kivimäen havumetsävyöhykkeen latvapuro (VU) lehtomaisella kankaalla (kohde 21).

Kuva 15. Vähäjoen pohjoisosan metsäistä uomaa (kohde 24).

15.11.2024

Kuva 16. Vähäjoen pohjoisosan metsäistä uomaa (kohde 25).

Kuva 17. Patiokallion pienen ylikaltevan kallioseinämän (NT) kasvillisuutta (kohde 28).

15.11.2024

Kuva 18. Patiokallion ja tienreunan kalliojyrkänteiden (NT) kasvillisuutta (kohteet 29 ja 30).

15.11.2024

Kuva 19. Nostavan Komolankallion itäreunan kalliolakialuetta (kohde 32).

Kuva 20. Nostavan kalliomuodostelman eteläosan jyrkkä rinne metsä (kohde 33).

15.11.2024

Kuva 21. Komolankallion länsipuolen lehtomaista kangasta (kohde 35).

Kuva 22. Komolankallion länsipuolen sammaleinen kallio (kohde 35).

15.11.2024

Kuva 23. Vähäjokeen laskevan noron uoma (kohde 41).

15.11.2024

Kuva 24. Haapalanpellosta Luhtajokeen laskevan noron uoma (kohde 49).

4.1.3 Huomionarvoiset kasvilajit

Nostava – Tikkakallion metsäisten alueiden kasvilajisto (Taulukko 1) edustaa tyypillistä tuoreiden ja lehtomaisten kangasmetsien, lehtojen, joki- ja purovarsien etelähämäläistä kasvillisuutta. Myöskään kulttuuriympäristöissä, peltojen ja teiden varsilla ei havaittu mitään merkittävää lajistoa. Alueelta ei kokonaisuudessaan havaittu mitään erityisen arvokasta kasvilajistoa eikä kaava-alueelta ollut ilmoitettu mitään merkittävää lajistoa myöskään Lajitietokeskuksen tietokantaan (Laji.fi 4.11.2024).

Haitallisista vieraskasvilajeista selvitysalueella havaittiin paikoin runsaana tienvarsilla ja pihapiirien tuntumassa yleisesti komealupiinia ja paikoin viitapihlaja-angervoa (kuva 25). Suomi on sitoutunut torjumaan kansallisesti, EU:n tasolla sekä kansainvälisesti haitallisia vieraslajeja ja niistä aiheutuvia haitallisia

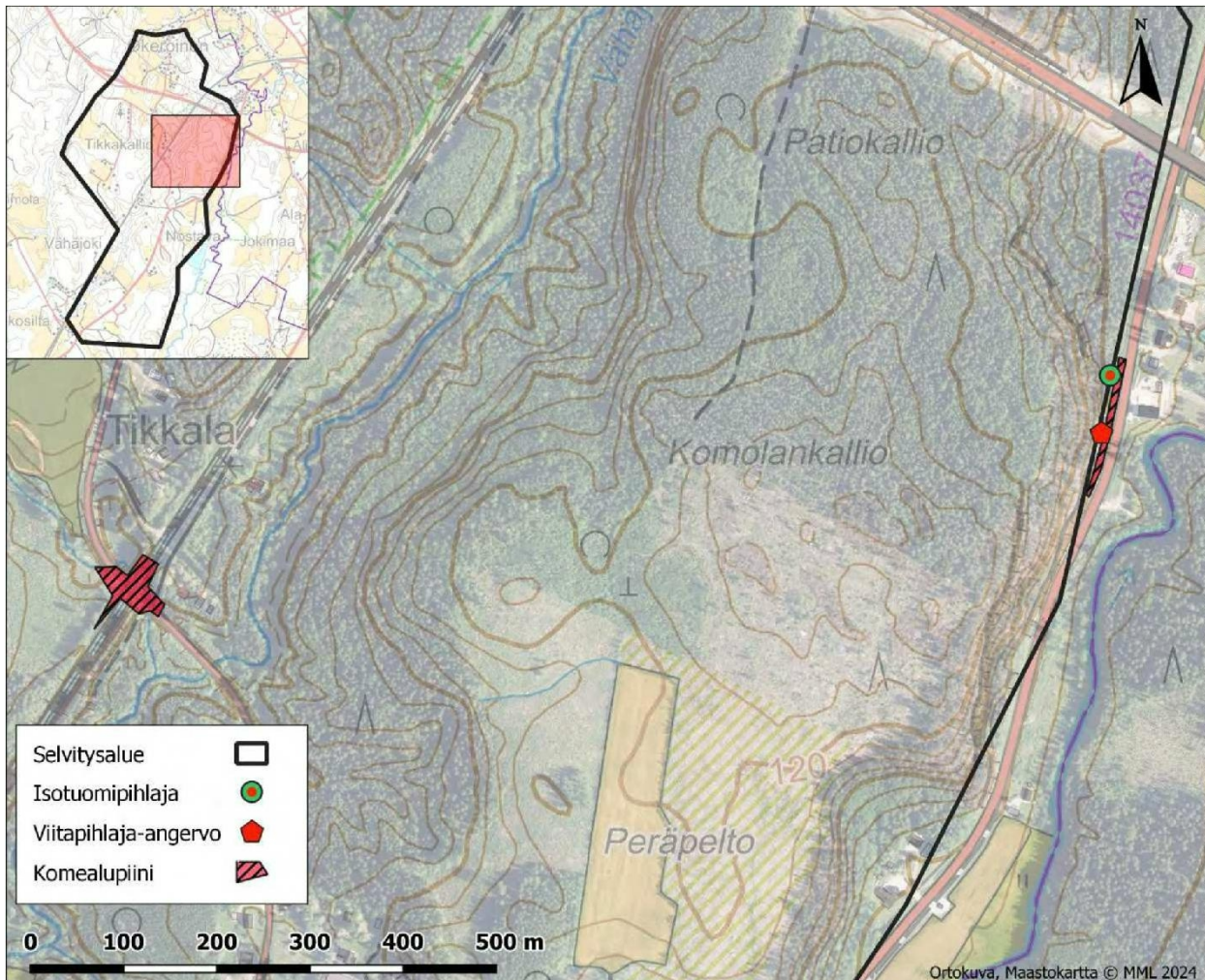

15.11.2024

vaikutuksia. EU:n vieraslajiasetuksessa säädetään toimenpiteistä, joilla jäsenvaltiot pyrkivät estämään haitallisten vieraslajien tuontia ja leviämistä EU:n alueella. Kansallisesti EU:N vieraslajiasetuksen toimeenpanosta Suomessa on säädetty vieraslajilaissa (Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta 1709/2015). Haitallisten vieraslajien torjuntatarpeen määrittelyn kannalta olennainen on vieraslajilain 4 §, jonka mukaan kiinteistön omistajalla tai haltijalla on huolehtimisvelvollisuus kohtuullisista toimenpiteistä vieraslajin hävittämiseksi tai sen leviämisen rajoittamiseksi, jos esiintymästä tai sen leviämisestä voi aiheutua merkittävää vahinkoa luonnon monimuotoisuudelle taikka vaaraa terveydelle tai turvallisuudelle. Toimenpiteiden kohtuullisuutta arvioitaessa on otettava huomioon käytettävissä olevat tavanomaiset keinot, aiheutuvat kustannukset ja saavutettavissa oleva hyöty suhteessa kustannuksiin.

15.11.2024

Kuva 25. Selvityksen ohessa tunnistetut vieraslajiesiintymät.

4.2 Pesimälinnusto

Lajitietokeskuksen aineistossa ei ollut tietoja merkittävistä pesimälinnustoon kuuluvista lajeista (Laji.fi 4.11.2024). Selvitysalueella pesiväksi arvioitu lintulajisto on esitetty taulukossa 2. Eräiden vähälukuisten lajien ilmoitetut yksilömäärät perustuvat kahden havaintokerran perusteella korkeimpaan paikalla havaittuun yksilömäärään (mikäli lintuja on ollut paikalla samalla reviirillä). Selvityksessä havaittiin 75 lajia, joista neljän ei katsottu elävän alueella pesivänä: tervapääsky (EN), kala-, nauru- (VU) ja harmaalokki (VU). Uhanalaisia pesimälajeja havaittiin seitsemän: hömötiainen (EN), viherpeippo (EN), töyhtötiainen (VU), pyy (VU),

15.11.2024

haarapääsky (VU), pensastasku (VU) ja pajusirkku (VU). Uhanalainen, silmälläpidettävä ja muu mielenkiintoisempi lajisto on esitetty karttakuvina (Kuva 26 & Kuva 27).

Selvitysalueen pesimälinnusto on tyypillistä nuorten ja varttuneiden havu- ja lehtimetsien sekä peltojen ja pihapiirien lajistoa. Vaativampaa metsälajistoa edustavat lähinnä hömö- ja töyhtötiainen, pyy, kanahaukka (NT), palokärki (LC, Dir. I), närhi (NT) ja kallioalueilta yhytetyt kangaskiurut (NT, Dir I). Tavallisempaa lajistoa edustivat esimerkiksi muut tiaiset, kirjosiippo, puukiipijä, hippiäinen, rastaat, punarinta, peippo ja metsäkirvinen. Lehtomaisemilla paikoilla tavattiin paikoin myös kultarintaa, lehto- ja mustapääkerttua.

Selvitusalueen pellot eivät ole kovin suuria, mutta tyypillistä lajeista kiuru (NT) oli runsas ja parimäärä saattoi olla suurempikin paikoin kuin laskettu määrä, koska kaikki yksilöt eivät enää olleet kovin innokkaasti äänessä. Töyhtöhyppiä havaittiin kaksi ja yksi varsin myöhäinen kuovi (NT) viittaa sekin pesintään ainakin lähialueella. Muista tyypillisistä peltolinnuista tavattiin pensastaskua (VU), keltasirkkua ja harvinaisempi ruisrääkkä (Dir I).

Vesistöjen vähyiden takia vesilintuja ja kahlaajia havaittiin vain muutamia lajeja, kuten sinisorsa, tavi ja rantasipi, kaikki olivatkin keskittyneet Vähäjoen varrelle. Kosteikkojen lajistoon kuuluvat harvinaistuneet lajit, pajusirkku (VU) ja ruokokerttunen (NT), havaittiin selvitysalueen pohjoisosan rehevän pelto-ojan ja pajukon tuntumasta Okeroisten länsipuolelta.

Pihapiirien, avointen ja puoliavointen pensaikkojen lajistosta mainittakoon harakka (NT), tikli, pikkuarvunen, punavarvunen, (NT), pikkulepinkäinen (Dir I), viitakerttunen, herne- ja pensaskerttu (NT) ja varsin yleisenä pihapiireissä esiintynyt västäräkki (NT). Ainoat havaitut haarapääskyt (VU) olivat tyypilliseen tapansa keskittyneet paikallisen hevostilan maille, missä lentävää saalista on paljon tarjolla. Erittäin uhanalaiseksi luokiteltua viherpeippoa (EN) tavattiin vain yksi, mutta laji on jo toipumassa sen kannat romahduttaneesta tautiepidemiasta.

15.11.2024

Taulukko 2. Selvitysalueen linnut ja niiden uhanalaisuusluokka luontotyyppirajausten mukaisessa järjestyksessä. Uhanalaisuusluokat: erittäin uhanalainen (EN), vaarantunut (VU), silmälläpidettävä (NT), elinvoimainen (LC) ja EU:n luontodirektiivin liitteen I laji (Dir. I). Havaittu lajikohtainen lukumäärä on ilmoitettu numerona; p=paikallinen; ä=ääntelevä; +++=yleinen ja runsaslukuinen; ++=yleinen/runsaslukuinen; yleinen/yksittäin ja sulut=ei pesivä laji.

Nro	Laji	Uhanalaisuus ym.	yleisyys/runsaus
	tavi	LC (2019)	2 p
	sinisorsa	LC (2019)	5 p
	pyy	VU (2019) / Dir. I	2 ä, kuva
	teeri	LC (2019)	2 ä, kuva
	kanahaukka	NT (2019)	2 p, kuva
	varpushaukka	LC (2019)	1 p, kuva
	ruisräikkä	LC (2019) / Dir. I	1 ä, kuva
	töyhtöhyppä	LC (2019)	2 p, kuva
	kuovi	NT (2019)	1 ä, kuva
	lehtokurppa	LC (2019)	++
	rantasipi	LC (2019)	2 p, kuva
	naurulokki	VU (2019)	(+, ylilentäviä)
	kalalokki	LC (2019)	(++, ylilentäviä/pelloilla)
	harmaalokki	VU (2019)	(+, ylilentäviä)
	sepelkyyhky	LC (2019)	++
	käki	LC (2019)	+, osin samoja
	tervapääsky	EN (2019)	(+, lentäviä)
	palokärki	LC (2019) / Dir. I	2 ä, kuva
	käpytikka	LC (2019)	+
	kangaskiuru	NT (2019) / Dir. I	2 ä, kuva
	kiuru	NT (2019)	24 ä, kuva
	haarapääsky	VU (2019)	3 p, kuva
	metsäkirvinen	LC (2019)	++
	niittykirvinen	LC (2019)	1 ä, kuva
	västäräkki	NT (2019)	14 p, kuva
	peukaloinen	LC (2019)	+
	rautainen	LC (2019)	+
	punarinta	LC (2019)	++
	satakieli	LC (2019)	5 ä, kuva
	leppälintu	LC (2019)	+
	pensastasku	VU (2019)	6 p, kuva
	mustarastas	LC (2019)	+++
	räkättirastas	LC (2019)	++
	laulurastas	LC (2019)	+++
	punakylkirastas	LC (2019)	+
	kulorastas	LC (2019)	+
	kultarinta	LC (2019)	2 ä, kuva
	ruokokerttunen	NT (2019)	1 p, kuva
	viitakerttunen	LC (2019)	1 p, kuva
	hernekerttu	LC (2019)	4 ä
	pensaskerttu	NT (2019)	1 p, kuva
	lehtokerttu	LC (2019)	3
	mustapääkerttu	LC (2019)	3
	sirittäjä	LC (2019)	+
	tiltalti	LC (2019)	++
	pajulintu	LC (2019)	++
	hippiäinen	LC (2019)	++

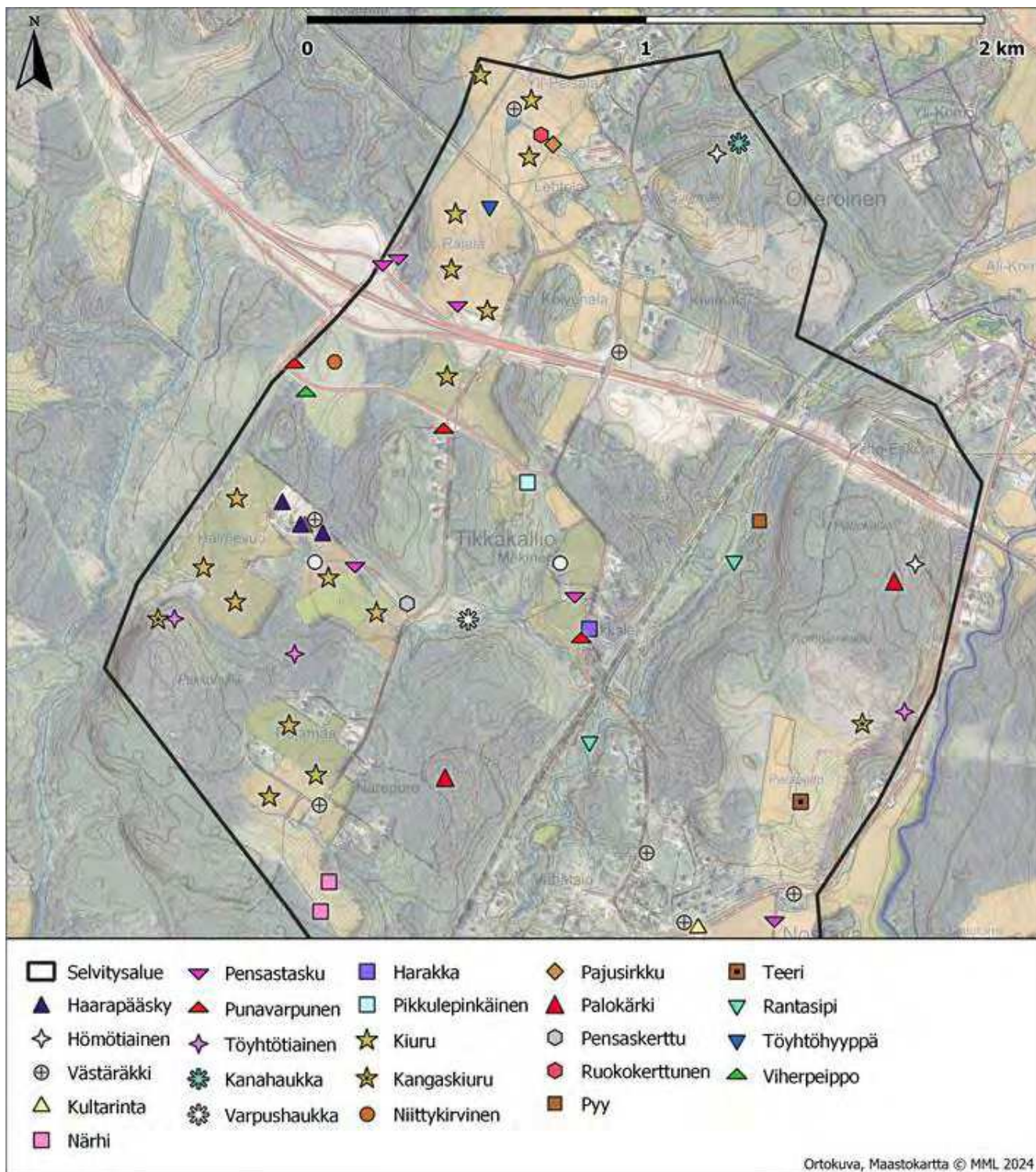

15.11.2024

harmaasieppo	LC (2019)	++
kirjosieppo	LC (2019)	+++
sinitiainen	LC (2019)	++
talitiainen	LC (2019)	+++
kuusitiainen	LC (2019)	++
töyhtötiainen	VU (2019)	2 p, kuva
hömötiainen	EN (2019)	4 p, kuva
puukiipijä	LC (2019)	+
pikkulepinkäinen	LC (2019) / Dir. I	1, kuva
närhi	NT (2019)	5, kuva
harakka	NT (2019)	1, kuva
naakka	LC (2019)	++
varis	LC (2019)	++
korppi	LC (2019)	+
kottarainen	LC (2019)	+
pikkuarpunen	LC (2019)	+
peippo	LC (2019)	+++
viherpeippo	EN (2019)	1
tikli	LC (2019)	+
vihervarpunen	LC (2019)	++
hemppo	LC (2019)	+
pikkukäpylintu	LC (2019)	+
punavarpunen	NT (2019)	2 p, kuva
punatulkku	LC (2019)	4
keltasirkku	LC (2019)	++
pajusirkku	VU (2019)	1 p, kuva

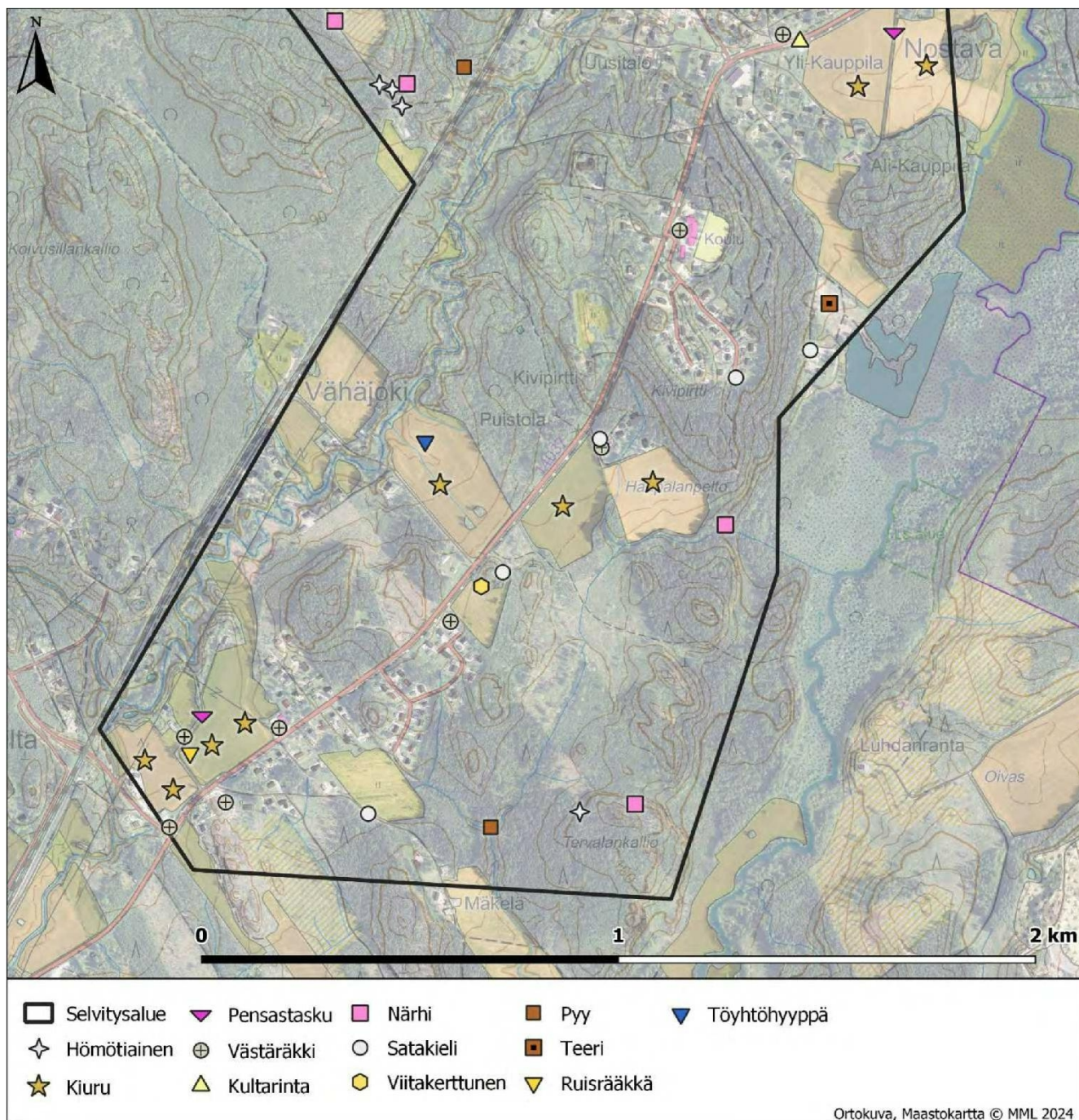
15.11.2024

Kuva 26. Nostava-Tikkakallion pohjoisosan merkittävämät lintuhavainnot.

15.11.2024

Kuva 27. Nostava-Tikkakallion eteläosan merkittävämät lintuhavainnot.

15.11.2024

4.3 Lepakot

Lepakoista selvitysalueella havaittiin pohjanlepakkoa, vesisiippaa, viiksisiippalajia, siippalajia ja lisäksi kokonaan lajilleen varmentamattomia lepakoita. Lepakkokartoitusten tulokset on esitetty kartalla (Kuva 28). Tutkimuksessa ei tunnistettu lepakoille tärkeitä lainsäädännöllä suojeltavia luokan I kohteita eli lisääntymis- tai levähdyspaikkoja ja niille kriittisiä yhteyksiä TAI luokan II kohteita eli ravinnonsaannin kannalta tärkeitä alueita tai siirtymäreittejä.

Luokkaan III kuuluvia alueita, joilla lepakoita tavattiin enemmän, tunnistettiin kolme: Okeroisten metsäinen Suurmäki (osa hakattiin 2022), Nostavan taajama (mukaan lukien koulun seutu) ja Hakosillan itäpuolinen asutusalue. Nämä III kohteet ovat muita lepakoiden käyttämiä alueita, jotka voivat olla lepakoiden monimuotoisuutta tukevia ja turvaavia kohteita tai ne voivat olla esimerkiksi lepakoiden käyttämiä saalistusalueita.

Valitettavasti Okeroisten Suurmäen eteläosa hakattiin alkuvuodesta 2022 ja osa lepakoiden käyttämästä metsäalueesta katosi. Jäljelle jäänyt osa on kuitenkin vielä hyvin tyypillinen lepakoiden suosima monimuotoinen kohde, jossa on saalista monipuolisesti sekä ajallisesti että eri elinympäristöissä. Suuripuustoinen, korkea ja siksi kylmälläkin säällä lämmin kukkula, jossa on monipuolisesti kasvillisuutta ja puoliavoimia purolaaksoja, joissa voi saalistaa vesihyönteisiä.

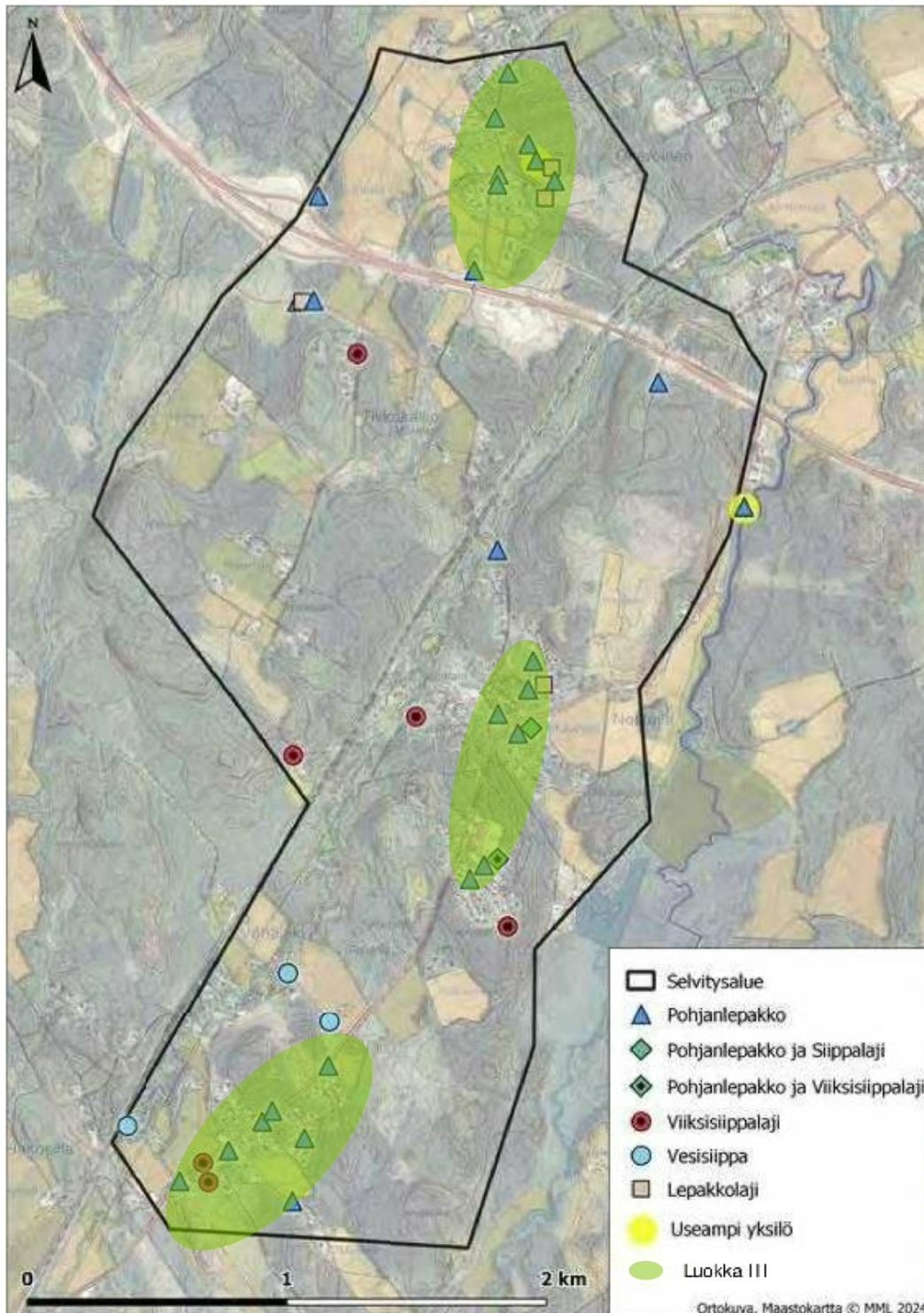
Havaintojen perusteella huomattava osa lepakkohavainnoista kertyi asutuksen tuntumasta (kuva 28). Usein kohteet olivat vieläpä varsin tiiviisti rakennettuja ja asfaltoituja alueita. Tämäntyyppisillä alueilla on lepakoille paljon potentiaalisia yöpymispaikkoja rakennuksissa ja lisäksi rakennetut alueet ovat lämpimiä varsinkin iltayöstä. Viileämpinä öinä lepakot siirtynevät alueen korkeammille paikoille saalistamaan.

Vähäjoen rannoilta tehtiin useista kohdista yksittäisiä lepakkohavaintoja. Joki on kokonaisuutena merkittävä saalistusalue vesisiipoille, mutta myös muille

15.11.2024

lepakkolajeille. Se on viileällä säällä merkittävä ravintokohde ja muulloinkin tärkeä, koska monet vesihyönteiset parveilevat runsaina sen tuntumassa.

Kuva 28. Nostava-Tikkakallion selvitysalueen lepakkohavainnot.

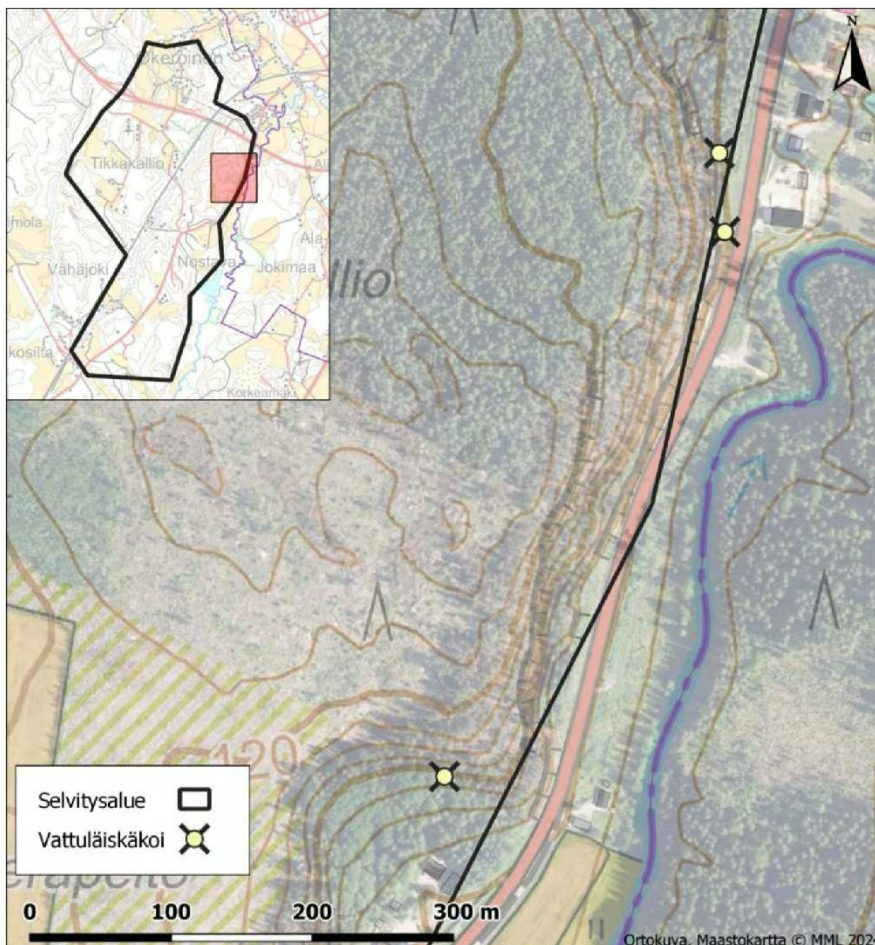
15.11.2024

4.4 Viitasammakko

Viitasammakkoa ei havaittu kolmella tutkitulla lampikohteella eikä lajia myöskään havaittu kaava-alueen virtavesistä.

4.5 Muut lajihavainnot

Kirjoverkkoperhosta ei havaittu. Huomionarvoisena lajina havaittiin Komolankallion itäosista tehdyt löydöt silmälläpidettävän (NT) vattuläiskäkoin (*Coptotriche marginea*) toukista vadelman lehdissä (Kuva 28). Lajia ei ole aiemmin havaittu Etelä-Hämeen luonnonmaatieteellisestä maakunnasta, joten sen määrittäminen varmistettiin kasvattamalla toukka aikuiseksi perhoseksi. Lajin levinneisyysalue painottuu Lounais-Suomeen ja etelärannikolle.

Kuva 29. Silmälläpidettävän vattuläiskäkoin (*Coptotriche marginea*) havainnot.

15.11.2024

5 Yhteenveto olennaisista luontoarvoista

Selvitysalueen metsät ovat pääosin varttuneita tai nuoria pääosin kuusivaltaisia tuoreen tai lehtomaisen kankaan metsiä. Lähes kaikki metsäiset luontotyypit ovat olleet metsätalouskäytössä tai aiemmin alavilla mailla laidunmaina tai niittyinä, mikä näkyy varsinkin Vähäjoen varsilla. Peltoa ja niiden reuna- ja kulttuurivaikutteisia alueita on noin 30 % pinta-alasta.

Selvitysalueen edustavimpia ja monimuotoisia kohteita ovat erityisesti Okeroisten Suurmäki purolaaksoineen, Komolankallion itäosien kalliokokonaisuus, Närepuron itäpuolen rinnemetsä lähteikköineen ja Vähäjoki rantavyöhykkeineen, puroineen ja noroineen.

Okeroisten Suurmäen metsissä kasvaa jalopuita ja sen pohjoispuolen laaksossa virtaa savimaiden latvapuro (EN) paikoin leveässä laaksossa, jossa on laiduntamisen jäljiltä vielä paikoin suurruohoniittyä.

Komolankallioiden alueella on hakattu metsiä, mutta itäosan kallioalue jyrkänteineen, maisemineen, lehtomaisine kallionalusjuotteineen ja lehmuksineen on monimuotoinen luontokohde.

Närepuron itäpuolen metsät ovat pääosin eri ikäisiä hakattuja metsäalueita, mutta rautatien tuntumassa on laaja varttunut ja viimeaikaisilta hakkuilta säästynyt kuusivaltainen rinnemetsä, jonka ylärinteillä on lähde ja useita noroina purkautuvia ilmeisen laajoja lehtomaisia tihkupintoja, jotka erottuvat laajoina alarinteisiin levittäytyvinä sanikkauskasvustoina.

Vähäjoki on savimaiden pikkujoki, joka on pääosin säilyttänyt luontaisen mutkittelevan uomansa. Se laskee kiertäen selvitysalueen itäisen vedenjakajan pohjoiskautta takaisin kohti etelää virtaavaan Luhtajokeen. Vähäjokea ja siihen laskevia virtavesiä rantavyöhykkeineen olisi hyvä suojella kaavoituksessa luontoarvoiltaan arvokkaan Luhtajoen tapaan. Suurin osa selvitysalueen puroista ja noroista kuuluu Vähäjoen vesistöalueeseen. Usein ne virtaavat pienissä notkoissa tai laaksoissa, joiden reunakasvillisuus on usein ympäröiviä

15.11.2024

luontotyypppejä rehevämpää ja edustavampaa kasvillisuutta, mikä korostaa selvitysalueen virtavesien ja niiden lähiympäristöjen merkitystä paitsi virtavesien niin myös alkuperäisen lehtojen kasvillisuuden monimuotoisuuden kohteina.

Selvitysalueen linnusto on tavanomaista, pääosin metsien ja peltojen lajistoa. Uhanalaisiksi luokiteltuja pesimälajeja havaittiin seitsemän, joista merkittävimpiä ovat vähentymässä olevat pesäpötkelöistä ja lahoppuusta riippuvaiset vanhan metsän lajit hömötiainen (EN) ja töyhtötiainen (VU) sekä pyy (VU). Nopeasti harvinaistumassa olevat haarapääskyt (VU) olivat tyypilliseen tapaan keskittyneet Halmevuon alueen hevostilan maille, missä lentävää saalista oli paljon tarjolla. Viljelyalueiden, tienpientareiden ja kuivien niittyjen pensastaskua (VU) havaittiin useita ja kosteikkojen tyyppilajeihin kuuluvaa pajusirkkua (VU) yksi. Alueen pellot eivät ole kovin suuria, mutta tyypillistä lajeista kiuru (NT) oli runsas, muita mainittavia lajeja olivat kuovi (NT) ja ruiskääkkä (Dir I). Vesistöjen vähyyden takia vesilintuja ja kahlaajia havaittiin vain vähän. Kosteikkojen lajistoon kuului pajusirkun ohella ruokokerttunen (NT) selvitysalueen pohjoisosan rehevän pelto-ojan ja pajukoiden tuntumasta Okeroisten länsipuolelta. Pihapiirien, avointen ja puoliavointen pensaikkojen lajistosta mainittakoon harakka (NT), tikli, pikkuarvun, punavarvun, (NT), pikkulepinkäinen (Dir I), viitakerttunen, herne- ja pensaskerttu (NT) ja varsin yleisenä pihapiireissä esiintynyt västäräkki (NT).

Lepakoista alueella havaittiin Suomessa tavanomaisia lajeja, joista pohjanlepakko ja vesisiippa tunnistettiin lajilleen. Todennäköisesti tunnistamatta jääneet lepakohavainnot koskivat pohjanlepakkoa, vesisiippaa, viiksisiippaa ja isoviiksisiippaa. Kaikki neljä lajia ovat Suomessa tavallisia lajeja. Havaintojen perusteella tunnistettiin luokkaan III kuuluvia lepakkoalueita kolme: Okeroisten metsäinen Suurmäki, Nostavan taajama (mukaan lukien koulun seutu) ja Hakosillan itäpuolinen asutusalue. Nämä III kohteet ovat muita lepakoiden käyttämiä alueita, jotka voivat olla lepakoiden monimuotoisuutta tukevia ja turvaavia kohteita tai ne voivat olla esimerkiksi lepakoiden käyttämiä

15.11.2024

saalistusalueita. Todennäköisesti myös Vähäjoki ainoana suurempana vesikohteena on kaava-alueen lepakoille ainakin merkittävä ravintokohde. Joen varrelta tehtiin vain neljä havaintoa, mutta lepakot ovat todennäköisesti hajaantuneena koko jokivarren alueelle eivätkä keskittyneitä mihinkään tiettyyn kohtaan jokea.

Selvityksessä ei havaittu direktiivilajeihin kuuluvia viitasammakkoa ja kirjooverkkoperhosta. Liito-oravaa ei alueella tässä työssä selvitetty.

Mainittavista hyönteisistä havaittiin maakunnalle uutena lajina vattuläiskäkoi (NT), mutta muuta uhanalaista tai muutoin merkittävää lajistoa ei havaittu.

Lähteet

LAJI.FI 2021 ja 2024: Suomen Lajitietokeskus. Viimeiset tarkistettut havaintotiedot selvitysalueelta 4.11.2024.

Paikkatietoikkuna 2024. Maanmittauslaitoksen historialliset ilmakuvat. <https://kartta.paikkatietoikkuna.fi/>

Kontula, T. ja Raunio, A. (toim.) 2018a. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja. Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristö 5/2018.

Kontula, T. ja Raunio, A. (toim.) 2018b. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja. Osa 2: Luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristö 5/2018.

